

UVOD

Pravo je uređeni skup normi koji propisuje i sprovodi država. Država je nadležna i odgovorna za pravni sistem, tj. za donošenje i sprovođenje pravnih normi. Pravo je, dakle, nerazdvojno od države. Država i pravo su nastali kao nužna posledica podele društva na klase i njihove borbe koja je pretila da uništi društvo.

Pravo je oblast s kojom se susrećemo svakodnevno i koja predstavlja bitan element savremenog društva, zbog čega je potrebno poznavati i razumeti njegove osnovne osobine i pojmove.

PRAVNI SISTEM

1. POJAM PRAVNOG SISTEMA I PRAVNE NORME

Pravo predstavlja svojevrsan sistem pravnih normi. Za razumevanje pravnog sistema trebamo, dakle, poći od pravnih normi kao njegovog elementarnog dela.

Pravnim normama regulišu se različiti pravni odnosi, pa one mogu da se grupišu po različitim kriterijumima u veće celine. S obzirom da čine sistem, pravne norme nisu haotična celina, već među njima postoje određene veze koje ih sistematizuju u jedinstvenu celinu. U izgradnji pravnog sistema pravna nauka koristi kao osnovni materijal opšte pravne norme, pošto one čine izvor prava. Postojeće opšte pravne norme međusobno se grupišu u uže grupe normi koje uređuju odnose velikog stepena sličnosti. Ove grupe normi nazivaju se ustanove ili institucije. Ustanove su prvi stepen povezivanja pravnih normi, ali ne i jedini. Sledeći stepen povezivanja zasniva se na grupisanju pravnih normi koje uređuju šire pravne odnose, tj. pravne odnose manjeg stepena sličnosti, ali dovoljno slične da predstavljaju jednu celinu. Ovako grupisane pravne norme čine pojedine grane prava.

U definisanju pravnog sistema uvek je značajna uloga pravne norme. Međutim, ono što je karakteristično za sveki sistem jeste određena povezanost njegovih delova zahvaljujući kojoj on funkcioniše kao celina. Sistematsko mišljenje je u pravnoj nauci nasleđe prirodnopravnog učenja.

2.STVARANJE PRAVNOG SISTEMA

Pogledom kroz istoriju moguće je uočiti različite pravne sisteme: robovlasnički, feudalni, buržoaski, socijalistički. Svi ovi sistemi imali su određene karakteristike koje su izražavale njegovu klasičnu suštinu. Međutim, bez obzira na njihove specifičnosti koje ih čine različitim, neosporno je da je svaki od njih preuzeo i nešto od pravnih sistema koji su mu prethodili u oblastima koje predstavljaju klasično pravo. U tom smislu, najveći značaj za razvoj evropskih pravnih sistema imalo je rimsko pravo (tip robovlasničkog prava), koje je dostiglo visok stepen razvoja i njegova rešenja u pojedinim delovima ostala su neprevaziđena i poslužila su kao obrazac kasnijim pravnim sistemima.

Po svom značenju, u istoriji pravnih sistema izdvajaju se kontinentalni i anglosaksonski sistem.

Kontinentalni (evropski) sistem prava zasniva se na pisanom, kodifikovanom pravu u čijoj je osnovi rimsko pravo, koje je u izvesnom smislu preuzeto. Ovaj pravni sistem relativizuje značaj običaja i sudske prakse.

Anglosaksonski sistem razvijao se autonomno, bez velikog uticaja rimskog prava, najpre u Engleskoj, a potom u zemljama engleskog govornog područja. Anglosaksonski pravni sistem, za razliku od kontinentalnog, ne insistira na kodifikaciji prava. Pisani zakoni nisu primarni element ovog pravnog sistema, već su u prvom planu običaji i sudska praksa. Zastupljenost prakse, odnosno sudskih odluka (precedenata) je toliko velika da se ovaj tip pravnog sistema naziva precedentni pravni sistem. Štaviše, i najviši pravni akt u jednoj državi, ustav, nije katkad kodifikovan (primer Engleske).

3.PRAVNE OBLASTI

Prema vrsti odnosa koji regulišu, po metodu kojim to čine i zavisno od domena u kojem deluju, grane prava se mogu svrstati u velike srodne grupe koje se nazivaju pravne oblasti. Osnovna i najšira podela prava je prema predmetu regulisanja na međunarodno i unutrašnje pravo.

Međunarodno pravo grupiše pravne norme kojima se regulišu međunarodni odnosi, bilo da je reč o odnosima između pojedinih državnih organizacija ili o odnosima između fizičkih ili pravnih lica čija je pripadnost vezana za različite države. Prema tome, ova pravna oblast deli se na međunarodno javno pravo, kada su u pitanju odnosi između država kao subjekata prava, i međunarodno privatno pravo, kada su u pitanju pravne norme koje regulišu odnose između privatnih subjekata iz različitih zemalja.

- Međunarodno javno pravo grupiše pravila kojima se regulišu međusobni odnosi između država, ali i drugih subjekata prava, kao što su međudržavne organizacije kojima je priznat međunarodni pravni subjektivitet, kao što je npr. Organizacija ujedinjenih nacija. Možemo, dakle, zaključiti da najznačajnije subjekte međunarodnog javnog prava čine upravo državne organizacije. Ali kada država nastupa kao jedan od subjekata u imovinsko-pravnim odnosima, ne kao nosilac suvereniteta i vršilac državne vlasti, onda se takvi odnosi regulišu prema normama međunarodnog privatnog prava.
- Međunarodno privatno pravo predstavlja skup pravila kojima se regulišu imovinsko-pravni odnosi između subjekata koji pripadaju različitim državama, pa i između samih država. Pošto ovi odnosi nastaju, menjaju se ili prestaju na različitim teritorijama sa postojećim razlikama u pravnim sistemima različitih državnih organizacija, onda je upravo zadatak međunarodnog privatnog prava da odredi pravo zemlje koje treba da se primeni u razrešenju pravnih odnosa. Zato su pravne norme međunarodnog privatnog prava posebne prirode i, s obzirom na njihovu funkciju, nazivaju se kolizione norme.

Unutrašnje pravo je pravo određene države čije je važenje ograničeno na teritoriji te države. Reč je o konkretnom nacionalnom pravnom poretku i sistemu koji se sastoji iz većeg ili manjeg broja pravnih grana.

4.PRAVNI SISTEM REPUBLIKE SRBIJE

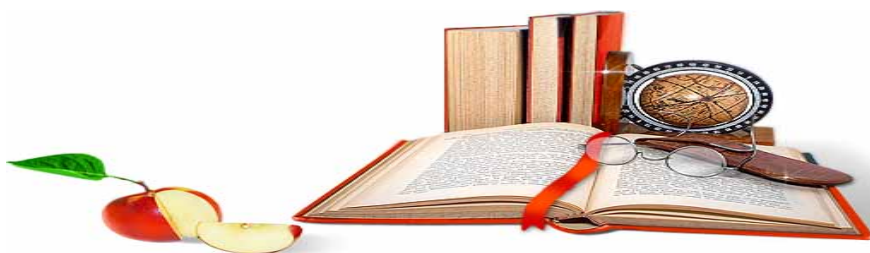
Pravni sistem Srbije, u istorijskom smislu, pratio je nastanak razvoj i raspad država i zajednica u okviru kojih je ona bila. Zbog toga je moguće izdvojiti sedam faza u razvoju našeg pravnog sistema:

1. Prva faza (1918-1941.g.) je period izgradnje pravnog sistema Kraljevine Jugoslavije i počinje stvaranjem države Srba, Hrvata i Slovenaca. Formalno pravno, početak izgradnje pravnog sistema prve Jugoslavije

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

- 2.
- 3.